

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.—

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

VELIKI GUBITCI SOVJETA KOD KIJEVA

Teški poraz partizana sjeveroistočno od grada Rijeke

Skršena ponovljena Sovjetska ofenziva

iz glavnog stana Vodje Reicha
14 studenoga 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na Krimu su Sovjeti poduzeli više uzaludnih napada sa njihove mostovne glave sjeveroistočno od Kerča i protiv naših položaja kod Perekopa. Na fronti Dnjepra bili su jugoistočno od Hersona, sjeverozadno od Kremenčuga i s obe strane Čerkasija odbijeni neprijateljski napadi, neznatni mjesni prodori u protunapadaju suženi. U borbenom prostoru zapadno od Kijeva traje ogorčena borba dalje. Jugozapadno od grada prodrle su vlastite snage u bok neprijatelja koji prodire na Žitomir i nanjeli mu osjetljive gubitke. U Žitomiru i sjeverno od grada vodi se žestoka borba. Dok su jugozapadno od Gomela i sjeverozapadno od Smolenska novi jači neprijateljski pokušaji prodora, koji su mjestimice trajali i po noći, bili odbijeni, ili zaustavljeni, potisli su vlastiti protunapadaji sjeverno od Gomela neprijatelja, koji je bio časomice prodro, na njegove polazne položaje. Iz prostora Nevela javljaju se živahne borbe, a sa drugih odsjeka fronte — slabe mjesne borbe.

Odred jurišnih topova br. 667 pod vodstvom kapetana Zettlera, uništo je u prostoru zapadno od Smolenska, počam od kolovoza 1942 na istočnom ratištu 1000 oklopnih kola.

U južnoj Italiji traju borbe sa težistem s obe strane tjesnaca Cassino. Južno od Venabria izgubljena je jučer jedna visočina, koju smo bili uzeli. Jaki američki napadaji istočno od Venabria izjavili su se.

U sjeverozapadnom prostoru Balkana u više sedmičnim borbama bile su komunističke banditske trupe u predjelu sjeveroistočno Rijeke zaokružene i uništene. Iste su pri tom izgubile 3600 mrtvih i 4500 zarobljenih. Osim toga bilo je zaplijenjeno 45 topova, 522 mašinske puške, Gr. V. i 4655 pušaka. Isto tako nađeno je i osigurano 30 obskrbnih sklađista.

Naše čete, koje su se iskrcale na otoku Leros zauzele su, uz jaki neprijateljski odpor, sjeverni dio otoka. U južnom dijelu se još vodi borba.

Jedan pokušaj napada jačeg broja sjevero-američkih bombaša protiv sjeverozapadnog dijela teritorija Njemačkog Reicha, izjavljen se podpunoma uslijed jake lovačke odbrane. Baćene bombe nijesu prouzrokovale nego u nekim mjestima neznatnih šteta. Zračne odbrambene sile, koje su učestvovali u odbrani ovih napadaja, uništile su 29 neprijateljskih aviona.

Pet dalnjih neprijateljskih aviona oboren je nad zaposjednutim zapadnim predjelom.

U prošloj noći bacili su neki britanski avioni za smetanje nešto bombi na zapadni i sjeveroistočni predjel Reicha.

iz glavnog stana Vodje Reicha,
15. studenoga 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na Krimu, sjeveroistočno od Kerča su se razbili u teškim borbama opetovani neprijateljski napadaji. Istočno od Perekopa uništili su dijelovi rumunjske pješadijske pukovnije br. 38, pod vodstvom kapetana Tapise, u napadaju jednu neprijateljsku bateriju za bacanje granata. Na donjem Dnjepetu prodrli su nenadano njemački brdski lovci na mostovnu branu Herson, dopremili zarobljenika i plijena i odbili protunapadaju neprijatelja. U velikom luku Dnjepra navalili su Sovjeti sa jakim pješadijskim i oklopnim jedinicama ponovo. Poslije žestoke borbe osućećeni su prodori jugozapadno od Dnjepopetrovska i zapadno od Krivoga Roga uz teške gubitke po neprijatelja.

Sjeverno od grada Krivoga Roga bio je jedan neprijateljski upad u naše linije, vođen sa nadmoćnim silama, zahvaćen u protunapadaju. Pri ovim borbama, koje u punoj jakosti traju dalje, bilo je uništeno 120 Sovjetskih oklopnih kola. Na fronti Dnjepra bio je neprijatelj, koji se je prebacio sa obe strane Čerkasija preko rijeke, opet ba-

čen natrag preko rijeke. U prostoru Kijeva i Žitomira zauzeto je nekoliko mjesta, koja su bila izgubljena. Jedna neprijateljska borbena grupa bila je razbijena. Naše čete, koje se bore kod Žitomira, bile su jučer zapadno i sjeverozapadno od grada povučene. Jugozapadno od Gomela uspio je neprijatelju, poslije višednevnih borba skopčanih sa puno gubitaka, jedan upad u naše položaje.

Neprijateljska konjica i oklopna kola pokušali su da uzmu grad Rečicu na prepad. Bili su uništeni. S obe strane Gomela izjavljeni su se mnogobrojni napadi neprijatelja. Zapadno od Smolenska preuzeли su Sovjeti uz zlaganje mnogih strijeljačkih divizija i jakih oklopnih snaga svoje pokušaje prodora. U ogorčenim borbama bile su neprijateljske sile, koje su navaljivale u više valova, odbijene, mjesni upadi zatvoreni i samo u ovom odsjeku fronte, uništeno 56 neprijateljskih oklopnih kola. Sjeverozapadno od Smolenska popustila je borbena djelatnost. Sa ostalog dijela istočnog ratišta javljeni su još samo mjesni napadaji neprijatelja u prostoru Nevela.

12. i 17. Flak-divizija pješaštva imale su povodom svog uzornog upotrebljenja i neustrašive navale pri konačnim borbama u luku Dnjepetu jakog udjela na odbrambenom uspjehu, koji je ovdje postignut.

Na južnoj talijanskoj fronti, bilo je jučer samo topovske i izvidničke djelatnosti. U zaljevu Rijeke iskrcali su se, uz suradnju odreda ratne mornarice odredi naše vojske na otoke Krk i Lošinj, koji su bili zaposjednuti od banda. Pri energičnom zahvatu, bio je slomljen neprijateljski otpor, i otoci zauzeti. Naših je ruku dopao veliki broj zarobljenika i plijena. Lake pomorske snage dovele su mnogo brodova, s kojima su dijelovi neprijatelja pokušali da umaknu. Zračno oružje oborilo je nad istočnim Sredozemnim morem 5 neprijateljskih zrakoplova.

Jedan njemački lovac podmornica potopio je u Egejskom moru jednu neprijateljsku podmornicu i dopremio zarobljenika.

Najnovije vijesti

Svečanim zadušnicama za blagopokojnog dra Antu Trumbića u Zagrebu prisustvovao je i Poglavnik. Dne 18. studenoga ujutro održane su u Prvostolnoj crkvi u Zagrebu zadušnice za narodnog borca i političara, blagopokojnog dra Antu Trumbića, kojima je prisustvovao Poglavnik okružen članovima Državne Vlade, visoki predstavnici oružanih snaga i Ustaškog pokreta, kao i predstavnici svih kulturnih ustanova. Zadušnicama je prisustvovala i udova pokojnika.

Predsjednik vlade zamjenjuje ministra oružanih snaga za vrijeme njegova boravka u inozemstvu. Odredbom Poglavnika imenovan je Predsjednik Vlade dr Nikola Mandić zamjenikom ministra oružanih snaga Fridriha Navratila za vrijeme njegova boravka u inozemstvu.

Novoimenovani ministar vanjskih poslova stigao u Zagreb. Danas je stigao iz Sofije u Zagreb ministar vanjskih poslova dr. Stjepan Perić.

Pripadnice Ženske Loze Ustaškog Pokreta kod Poglavnika. Dne 18 studenoga Poglavnik je primio pripadnice Ženske Loze Ustaškog Pokreta iz cijele Države.

Broj žrtava u Sofiji povećao se na 58 mrtvih. Povodom dalnjih prekapanja ruševina u predgradima, pronađeni su još leš jedne žene i jedan leš muškarca. Ovim se broj žrtava angloameričkog terorističkog napadaja na Sofiju povećao na 58 mrtvih.

Za postradale u Sofiji skupljeno već preko dva milijuna leva. Uz sveopću pomoć Vlade postradalima, prikupljeno je dobrovoljno već preko dva milijuna leva. Bugari dano-mice donose sve veće priloge za svoje unesrećene sunarodnjake.

Stanovište Ankare prema terorističkom napadaju na Sofiju. Govornik Ankarskog krugovala, govoreći o angloameričkom terorističkom napadaju na Sofiju, izričito je naglasio, da su zrakoplovci „udruženih naroda“ napali samo nevojnike ciljeve. On je naglasio da je držanje Bugarske prema ratu bilo uvijek samo pošteno.

U Italiji borbe manjeg opsega. Kako se iz Berlina javlja, na južnom talijanskom bojištu vladala je samo mjesna obostrana topnička djelatnost.

Velike promjene u talijanskoj diplomaciji. U talijanskom ministarstvu vanjskih poslova provedene su ovih dana mnogobrojne promjene. Mnogo diplomatata je premješteno ili umirovljeno.

Briga za ratne ozlijedenike. Povečani su doplatci ratnim ozlijednicima i njihovim obiteljima, kao i obiteljima poginulih i nestalih u ratu. Isto je tako povećan i doplatak roditeljima, kao i t. zv. doplatak za tuđu pomoć najtežim ozlijednicima. Osim toga uređeno je i pitanje primanja ozljednine i doplataka za braću i sestre, koje sada vrijeđa i za maloljetnike. Ova zakonska odredba stupa na snagu 1. listopada 1943., a svi su je ratni ozlijednici i obitelji poginulih primili radostno, jer vide, da i na najvišem mjestu ima podpunog shvaćanja za njihove opravdane zahtjeve.

Proslava Bajrama u Zagrebu. Osim mnogih muslimanskih društava i udruženja dostoјno su veliki blagdan Bajrama u Zagrebu proslavili i hrvatski vojnici muslimanske vjeroispovjesti, i to domobrani svih vrsta oružja. U divnom zagrebačkom perivoju Maksimiru održana je vjerska svečanost s klanjanjem jutarnje molitve (sabaha). Svečanosti je kasnije prisustvovao i zapovjednik Poglavnika Tjelesnih Sdrugova pukovnik Ante Moškov, te drugi visoki časnici.

Krvav teror boljševika. Boljševici su kod Nevela nastavili svoj krvavi teror na ponovno zaposjednutim područjima. 52-godišnji bjegunac iz Nevela Vasilij Kurvzev izjavljuje da posebno zapovjedništvo NKVD ondje javno ubija svu silu muškaraca, koji su jedino krivi, što su radili pod njemačkom upravom.

Smrt trojice visokih britanskih časnika. Britanska dojavna služba javlja da je danas u Londonu objavljena smrt generala Northlanda Revela Reads. General-bojnik Reads bio je prije zapovjednik Straits Settlements.

Britanska dojavna služba javlja, da je danas u Londonu umro britanski admiral sir Dudley Pound. On je imao 66 godina.

Isto tako se doznaće da je novozelandski general Reginald Miller izvršio samoubijstvo u hotelskoj sobi u Figuerasu. General je bio interniran u Španjolskoj.

Pošast kolere u Indiji. U indijskoj državi Mysere, koja već stanovito vrijeme trpi od gladi, izbila je pošast kolere. U okrugu Čitaldrug zabilježeni su već brojni slučajevi smrti među indijskim pučanstvom.

Misli u jednom skloništu

Šibenčani su ovo zadnjih dana više po skloništima, nego kod svoje kuće. Ne vrijede doduše puno ta naša skloništa, niti je skoro jedno od njih građeno u svrhu zaštite, ali eto, čovjek nastoji da barem pred svojom savješću opravda da je nastojao da spasi glavu. Nije to strah, jer se u skloništu najmanje o tome govoriti, a mnogi idu tako daleko, da rugaju svakom onom, koji se boji. Dešava se i to da oni koji se najviše boje, da su ti u skloništu najgrlatiji. — Ma šta se Vi bojite? — propituje se junak skloništa sad kod jednog, sad kod drugog, koji se šćućuriše da od njih ne bi nitko mogao da izvabi bilo koju šalu.

— Ja se ne bojam, to je glupost bojati se! — nastavlja on.

— Ma kako se ti ne bojiš, kad mi je tvoja žena rekla da si najplašljiviji u kući i da su tvoje ženske sretne, kad te kod kuće nema, a zatrubi sirena... navodno ti im stvaraš paniku u kući....

Junačina je nešto promrljao i pošao jednoj drugoj grupi da priča: kako se on ne boji ni najteže bombe.

Jedno je u skloništu dobro, a to je prisustvo žena, jer se od njihova razgovora ne čuje ništa što se vani događa, pa padale i najteže granate.

A kad je ono na 16. od mjeseca bilo najgušće i kad su svi i najveći junaci skloništa bili protropluli od straha, čuo sam iskrenih uzdaha i pokajanja koje sam kasnije pobilježio, pa predao u arhiv grada. Uzdisali su ljudi raznih staleža i molili se Bogu da ih pomogne u teškoj nevolji. Najinteresantniji su bili uzdasi naših trgovaca sa nikakvog drugog razloga, nego eto radi toga, što su bili aktuelni, i što danas svak misli samo na hranu i odijevanje.

— Prodao sam danas jednoj siromašnoj udovici kilo pure po 60 lira, oprosti mi Gospodine! — uzdisao je jedan trgovac kraj mene.

— Jedna seljakinja mi je platila za rokel konca 100.- lira, smiluj se meni Gospode! — te-pao je drugi.

— Tražio sam 10 lira za svako dugme, poštedi me Gospodine! — čuo se je kao neki šapat tu blizu njega. A čuo sam i druge vapaje u nevolji, koji su isto tako zanimivi kad čovjek misli da mu je smrt blizu, a on sučelje strogom licu Sv. Petra. Evo tih uzdaha:

— Prodavao sam meso čak po 900.- Kuna, ne ču više Gospodine! —

— Ribu koju sam platio ribaru po 40. lira, prodao sam po 100. lira! —

— Bio sam se prijavio za kazan iako sam imao 200.- kg. brašna u kući, kako da okajem taj grijeh Gospodine? —

Povisio sam aperitive na 20. Kuna, snizit će im cijene Gospodine! —

Uz to je sirena dala znak da je uzbuna prestala i nitko se nije više ni Bogu molio, niti što obećavao. Grijehota

U plata u Hrvatsko-talijanski zbirni račun.

Hrvatska državna banka, Devizno ravnateljstvo, saopćuje da je devizni odbor pri Hrvatskoj državnoj banci, donio odluku, da Hrvatska državna banka može u buduće primati uplate hrvatskih dužnika u korist hrvatsko-talijanskog zbirnog računa za obvezne, postale do 8. rujna 1943. S obzirom da ne postoji mogućnost proslijedjivanja isplatnih nalogi obračunskom uredu u Italiji, to će Hrvatska državna banka sve primljene uplate knjižiti na posebni beskamatni zbirni račun, kada bude ponovno uspostavljen platežni promet s Italijom. Uplatom na posebni Hrvatsko-talijanski račun kod Hrvatske državne banke ne oslobađaju se hrvatski dužnici svoje obvezne prema talijanskim vjerovnicima, izuzev slučajeva kada o tome postignu sporazum s pojedinim vjerovnicima.

Uplate na posebni račun obračunavat će se za sada po tečaju od Kuna 263.15 za 100 lira, a obvezne, koje ne glase na Kune ili lire, po dnevnom službenom tečaju Zagrebačke burze na dan uplate.

Za svaku upлатu imaju ovlašteni zavodi pribaviti posebnu dozvolu Hrvatske državne banke.

POSLJEDNJE VIJESTI

Japanski napad na otok Mano. Japansko izrakoplovstvo izvršilo je napadaj na neprijateljske uporište otok Mano na kojem su izbili veliki požari.

O navodnoj Petainovoj ostavci. U Berlinu se službeno ne potvrđuju engleske vijesti, da je maršal Petain odstupio. Kriza u Francuskoj smatra se u Berlinu problemima unutarnjeg karaktera, a o kakovoj maršalovoj ostavci još nema u Berlinu autentičnih vijesti.

Sovjeti gube svoje rezerve. Među sovjetskim zarobljenicima, koji danomice stižu u njemačke zarobljeničke logore, raste sve više broj Azijata, dok broj Europskih sovjeta stalno opada, te je već u poredbi s Azijatima neznatan. To potvrđuje činjenicu, da sovjeti ubacuju u borbu svoje posljednje pričuve, a isto tako otkriva njihove goleme gubitke.

Iz Tehničkog odsjeka

Pozivlju se svi vlasnici oštećenih zgrada od neprijateljskih bombardiranja, da se odmah prijave Odsjeku za popravke ratnih šteta, koji se nalazi na Trgu sv. Jakova (kuća Ježine).

Licemjernost Londona ili razgovor

Ugodni naroda Šibenskoga

Nije baš ni bilo tako davno kada su engleski brodovi došli u našu luku sa preokrenutom našom zastavom na svojim prednjim jarbolima, koja je bila simbolika terora umjetne tvorevine Versaillesa, blaženopočivše Jugoslavije (ili Jugovine, da se bolje razumijemo) nad nama, i kada su našoj „liđeri“ dijelili kekse i cigarete. A eto, ti naši „dragi prijatelji“ nisu nas ni danas zaboravili. Oni nas opet posjećuju, ali sada zrakom, a umjesto keksa i cigareta našoj „liđeri“ oni — kao pravi novovjekovni kavaliri — dijele nama svima svoje bombe. A da pokažu kako su prema nama posebno darežljivi, obasuli su nas bombama teškog kalibra, da bude što više mrtvih i što više štete.

Kao i uvijek, pa tako i ovoga puta, krugovalna postaja London javila je s ushitom taj svoj „uspjeh“ u Šibeniku riječima; „Bombardirana je luka u Šibeniku s punim uspjehom“, Tako oni, dok Šibenskim ulicama prolaze sprovodi unesrećenih i povorke baldekinske sirotinje, koja bježi pred teroristima. Prigodom terorističkog napadaja na Sofiju, gdje je poginulo 58 nevinih ljudi, ta ista londonska krugovalna postaja javlja, da su „postignuti puni pogodci na vojničke objekte“. Kao što su gospodi Englezima u Šibeniku bili „vojnički objekti“ Baldekin i Bolnica, tako su im i u Sofiji bili „vojnički objekti“ sofijska predgradja, gdje stanuje sofijska sirotinja. Terorom nad najsiromašnijima engleski lordovi žele postići svoje „ratne ciljeve“ koje tako često ističu: slobodu svakom narodu. Ali, naravno, pod njihovom komandom.

Ima nažalost među nama nekih, nazadnih, grančavih mozgova, koji čeznu za njima, misleći kad bi oni došli, da bi bilo keksa i cigareta u izobilju. Ali Englezzi su samo jednom vršili svoju promičbu po gospodskom, lordovskom receptu — s keksima i cigaretama! Danas su oni već promijenili svoju taktiku. S keksa i cigaretama, koje nisu podpuno palile, došli su do bomba. A kada bi ovdje došli, do čega nikada ni u kojem slučaju neće doći, onda bi opet taktiku promijenili. Na redu su pendreci i kundaci. Za to nam je najbolji svjedok izgladnjela i uništena Indija, a da o ostalim zemljama, koje su pod engleskim tutorstvom, i ne govorimo. Ali mi smo bili siti jugovinskih kundaka i pendreka i zato smo je srušili, a ni jedni drugi ne će ovdje doći dok bude i jednoga Hrvata. Engleski teror, kojeg vrše sada nad nama, ne će postići svoju svrhu, jer engleska gospoda prave račun bez krčmara.

Tiskar: Pučka Tiskara - Šibenik